

kuyashora mu binyamakuru maze u Rwanda rwose rwuzuremo ibinyamakuru bivugira inyenzi gusa. Ibyo binyamakuru bikore uko bishoboye bitwibagize ko inyenzi zasize abacu ihereheru. Nizijya zica umuntu imbere mu gihugu byihutire

kuzihakanira, bibishyire ku ngabo zacu nkuko bimeze ubu, iyo ziteye. Umuhutu azabura aho avugira na bariya bari mu butegetsi, bensi muri bo bazagurwa nazo, bihitire kurya amafaranga yazo. Usibye ko nyine abaturage bari maso kandi bakaba barigishijwe icyo

bazakora bibaye ngombwa. Umututsi umuti we turawufite ariko se umuti w'umuhutu w'ikibwa tuzawuvana he? Ngaho ibizamini nitubikore turebe uko tubitsinda !

NGEZE Hassan

HABYARIMANA AZAPFA MURI WERURWE 1994

NTA BIBA TUTABIVUZE

Perezida Habyarimana ashobora gupfambere y'ukwezi kwa gagatu 1994. Mu mezi atatu ashize twatangaje imigambi myinshi ihishe mu mitwe y'abantu yaba iyanditswe iri mu mpapuro, yaba iyageragejwe gutegurwa ariko igapfuba itaratungana. Muri iyo migambi rero imyinshi Kangura yagiye iyivuga ariko kubera amatwi arimo ibiti atumva, twagiye dusuzugurwa ku byo tuvuga cyangwa se dutangaza mu nyandiko zacu.

Urugero rwa hafi: Nyakwigendera Ndadye ubwo twari hamwe iwe i Bujumbura twamweretse ibimenyetso byose byemeza ko Bikomangu azamwivugana. Ararahira yanga kubyumva. Twamubaza icyo atekereza baramutse bamugandaguye (abatutsi) ati uzica Ndadye hazavuka batatu nkawe. Ibimenyetso byacu dusanga adashobora kubyemera cyane cyane ko yavugaga ngo turakabya inkuru.

NTA BYAGO NKO KUMENYA IBIBI BIZABA NTACYO WABIKORAHO

Mu kwezi gushize twabonye ibimenyetso simusiga bitwereka ukuntu Habyarimana agiye kuzicwa. Kandi we ntiyicwe n'umututsi ahubwo akicwa n'umuhutu uzaba yaguriwe n'abatutsi.

Ibyo twaje kubisuzumana ubwittonzi, dusesengura ibyo bimenyetso dusanga uwo mugambi warateguwe kera ariko kuwushyira mu bikorwa bikaba byari byoroshye. Usibye ko bene kuwutegura batinyaga ingaruka zavo. Aha ariko abazica Habyarimana batekereje neza kurusha zankozi z'ibibi z'i Bujumbura, banze ko haboneka uwahita asimbura Habyarimana kandi wakwemerwa n'abaturage.

Icyari gisigaye rero ni uko Guverinoma y'inzibacyuho yajyaho maze inama y'ighugu iharanira amajyambere nayo ikabona umuntu unogeye inyenzi n'ibyitso byazo. Ubwo Twagiramungu uzaba ari Minisitiri

w'intebe akagirana ubucuti bukomeye na Perezida w'inteko ishinga amategeko. Izonzego nizimara kujyaho, Perezida Habyarimana azahita yicwa mu buryo tugiye kubagezaho :

1. Kumurasira mu misa
2. Kumurasira mu giterane azaba yahuriyemo n'abategetsi b'icyogihe.

Perezida Habyarimana azaraswa n'umuntu uzaba yaravanywe mu ngabo z'u Rwanda akubera amasezeranoy' Arusha. Uwo muntu azaba ari umuhutu waguzwe n'inyenzi. Impamvu zizatangwa kuri nyiri ugikora ayo marorerwa ngo ni abasirikaribatzababafashwe neza kandi bararwaniye ighugu. Bizatubera urujijo. Nta n'umuntu uzasakuza kubera ko iperereza ryacu rizaba rigwiriyemo inyenzi, jandarumori nayo ari uko. Ingabo zacu nazo ntizizarakara icyo gihe ahubwo igice kimwe kizavuga ko ariwe wikozezo, kubera gutonesha izo nyenzi no kuzizera bitari ngombwa. Ibyo byose tumaze kubibwirwa n'ababizi neza. Twandikiye nyiri ubwite Perezida Habyarimana ngo atwakire mu rwego rw'itangazamakuru,

urwandiko turwitangira muri Perezidansi ariko Perezida Habyarimana yanze kutwakira.

Gusa icyatubabaje ni ukubona ya nyenzi Karenzi iba muri Minuar idutelefona ikatubwira ko urwandiko twagejeje kuri Perezida ko nta gisubizo tuzabona. Tumubajije uko yabimene atwihongoraho n'ngi ni ukutwereka ko hose hatangiye gukontororwa n'inyenzi. Ubwo ibyo byaduciye intege maze abo tubwiye ko twandikiye Perezida tugira ngo atwakira maze ahogusubizwa n'yo nyenzi.

Gusa twaje kumenya by'imvaho ko umujyanama wa Perezida, Enoch Ruhigira ku munsi avugana na Karenzi kuri telefoni nibura inshuro 3 buri munsi. Ibyo bikababaza bensi bibaza bati : "Nta wundi Ruhigira yatuma kuri FPR utari inyenzi Karenzi ? Ese kuki ibyo batabituma Minuar ku buyobozi bwayo aho gutuma inyenzi Karenzi wivanga kariya kageni ?

Nta wukunda ubuzima bwa Habyarimana kumurusha. Icyu ngombwa ni ukumubwira uko azagandagurwa.

Ngeze Hassan